

Безмежні таланти Бутейківського краю

**Пожвавішали люди й природа,
Ось і музика вже загула.
Веселися, славетний народе,
Бо нарешті прийшов День села.**

Бутейки. Край мальовничий і благодатний, сповнений глибоких культурних традицій. Земля тут самобутня та неповторна, щедра, багата й славна на працюючих і творчих людей. 6 травня, на святого Юрія, тут відзначили День села. Розпочали зі спортивних змагань. Опівдні сільський клуб був переповнений. Поспішали сюди старі й малі бутейківці, бо стартувала урочиста частина свята з піснями й жартами, подарунками та вшануванням односельців. Одно слово, торжество вдалося на славу. Того дня й дізналися про Бутейки багато цікавого.

Із книги місцевого жителя Петра Макаренка «Бути селу»

«Наш край люди заселяли з давніх-давен, про що свідчать кургани в окрузі Степанщини. В урочищі Кам'янка є капище наших древніх предків, якому понад три тисячоліття. Численні знаряддя праці людей кам'яного віку в урочищах Борки та Переспа, а також монети IX ст., знайдені в околицях села, - мовчазні свідки тих прадавніх часів. Найдревнішу частину історії Бутейок можна відтворити за легендами та переказами, що дійшли до наших днів від дідів і прадідів. Із архівних документів дізналися, що дійшли до наших днів від дідів і прадідів. Із архівних документів дізналися що село існувало вже у середині XVI ст., бо з 1557 року згадується в різних історичних літописах десятки разів. Його історія цікава, часто трагічна та захоплююча.

У ті далекі часи, коли наш край належав до Київської Русі та був знищений монголо-татарами, землями заволоділи Литва та Польща. Але й за нових господарів татари частенько спустошували тутешні села. Найбільше від цих набігів потерпав Степань. Володіли ним князі Острозькі. Люди намагалися заселятись якнайдалі від великого міста, ховаючись від панського гніту й татар у дрімучих лісах і на болотах. Люди намагалися заселятись якнайдалі від великого міста, ховаючись від панського гніту й татар у дрімучих лісах і на болотах. Отак і виникло невеличке поселення, що тягнулося понад річкою Чапелькою від урочища Гарлінка до урочища Броду. Хатинки були невеличкі й низенькі, криті очеретом. В одній половині жили люди, в другій — худоба та птиця. Посеред кімнати стояла піч, виліплена з глею. Димаря в тодішніх приміщеннях не було, дим на вулицю виходив через отвір у покрівлі. За підлогу слугував шар глею.

За піччю було дощане підвищення, що називали полом. Заслане сіном чи очеретом, а поверх овечими й телячими шкурами, слугувало місцем для сну та відпочинку. Біля єдиного віконця стояли стіл і лавки чи ослони, коло печі тіснились дерев'яні цебри та відра, над припічком висіли дерев'яні черпаки та ложки, на припічку - різні за розмірами глиняні горщики та макітри. Зимою селяни вдягалися в одяг із овечих, козячих чи телячих шкур, а на ноги була одна обувка на увесь рік — постолі з лозової та липової кори. Годувались люди з лісу, де було повно дичини, ягід і грибів, а також із двох річок, переповнених рибою. А щоб здобути кусок хліба, селяни відвойовували в природи клаптики землі. Це маленьке поселення, сховане від світу болотами та лісами, жило тихим розміреним життям, у гармонії з природою.

Але одного дня кінський тупіт і дикі крики вершників із шаблями та списами сколихнули цей одвічний спокій. Загарбники рубали мешканців шаблями, кололи списами старих і малих і тільки молодих забирали в полон. Залишаючи вирізане село, татари побачили хлопчика, який вибіг із хати на вулицю. Вони вернулись, щоб убити його, але, позаглядавши по закутках, не знайшли. Тоді посипали по хаті піском, бо ж їм стало цікаво, куди могла подітися дитина, зробили вигляд, що їдуть із села. Хлопчина вибіг і

знову сховався в хатинці. Ось тоді варвари по свіжих слідах знайшли його під припічком, витягли на вулицю і жорстоко вбили.

Після цієї трагедії вижив тільки один хлопець, який пас корови біля річки. Щоб врятуватися від смерті, він пірнув у воду, заховавшись під лататтям, а дихав через трубку з очерету. Лишившись сам-один серед спаленого та винищеного села, пішов у сусіднє поселення за порадою та допомогою. Всі його жаліли та співчували. Кожен господар хотів розділити з ним своє житло і шмат хліба. Але хлопець всім відказував одне й теж: «Бути селу! Бодай-що трапиться, а селу бути!». Прийшов на місце згарища й там збудував хатинку, знайшов собі дівчину, і так розбудовувалося село спочатку. А звали того відважного хлопця Лукою. Підросли в них діти, на яких казали Лучки. Відтак і пішов рід Лучків, який є донині, теперішнє їхнє прізвище Давидюк. Біля Луки згодом поселилися родини Гочів і Кокор. Ці три роди і є засновниками села. Мешканці з сусіднього поселення добре запам'ятали слова Луки: «Бути селу», тож людей із нього називали бутейківцями, звідси й пішла назва — Бутейки».

Бутейки мають таланти

У травні 1995 року, на свято Юрія, відбулось освячення місцевої Свято-Георгіївської церкви. Відтоді саме на весняного Юрія відзначають бутейківці День села. Нині тут налічують 170 дворів із 730 працюючими, талановитими, спортивними й активними жителями. Пишаються обдарованими дітьми. Скажімо, учениця 3 класу Софія Мельник - цьогорічна призерка обласного етапу шкільних олімпіад із фізики. Максим Давидюк і Павло Корзюк входять у склад юнацької команди ФК «Маяк» м. Сарни. Художник і умілець виробів із дерева Леонід Колдун свої шедеври подарував у понад 10 країн світу. Місцевий історик, краєзнавець Петро Макаренко написав книгу історії села «Бути селу», аудіоверсія якої звучить щотижня на хвилях ТРК «Полісся» (неділя і вівторок - о 18:45, понеділок - о 13:15).

Також у Бутейках видали збірку з творами понад двадцятьох місцевих поетів «Поезії одного села», готують до друку видання бутейківських діалектів «Слово про слово», автором якого є краєзнавець Петро Макаренко. Друкують також книгу родів села «Давидюки. Дорога в 300 років», автор Ростислав Давидюк.

Змагалися сильні, сміливі відважні

У селі діє молодіжний спортивний клуб «Гарт», що налічує 32 члени. Тренує їх Іван Макаренко, багаторазовий призер і чемпіон України, срібний призер чемпіонату світу з гирьового спорту. Цьогоріч кандидат у майстри спорту Сергій Давидюк у складі збірної України захищав честь держави на Міжнародному турнірі з гирьового спорту в Білорусії, де зайняли 2 командне місце. Сергій особисто посів третє. Отож і на День села організували багато спортивних змагань. Відбувся районний чемпіонат із гирьового спорту, в якому степапці здобули I місце, сарненці - II, бутейківці - III. Також організували та провели футбольний турнір серед шкільних команд. Першу сходинку посів колектив зі Степаня, II - Великого Вербного, третю - Бутейок. Серед дорослих I місце здобули бутейківці, перегравши Великовербченську «Ниву», що в районному чемпіонаті займає другу сходинку. У турнірі зі стрільби найвлучнішим виявився Василь Давидюк, водій із м. Рівне. Змагання з армрестлінгу достроково завершили на другій сутичці, бо два богатири зі Степаня та Бутейок виявились набагато сильнішими за стіл і розламали його.

У перетягуванні каната найсильнішим був колектив Великого Вербного. Переможцем у метанні ядра став Степан Абрамович зі Степаня, а ще чемпіоном підніманні мішка з вівсом, за 1 хв. підняв 51 раз. У підніманні гирі 24 кг переміг Олександр Климець із Бутейок. 8 метровий стовп щастя осилили 12 спортсменів, отримавши цінні призи. Всім

переможцям вручили кубки та грамоти, а також грошові винагороди від оргкомітету. Заходи до Дня села проспонсорували депутат облради Ксенія Павловська, місцеві підприємці та жителі й сільська рада. Варто зазначити, що напередодні торжества сільські активісти організували акцію з прибирання сміття «Чисте село», на яку відгукнулись майже 60 чоловік.

І пісень співали, і танцювали

Урочистості до Дня села відкрили найменші його мешканці - вихованці ДНЗ «Дзвіночок». Потім їх продовжили віншуваннями та концертом. Виступали дует із Сарн Любов Сорока та Вікторія Кошляк, баяніст зі Степаня Сергій Старовойт, солістки естрадного во- різьби по дереву, зокрема Марини Шепель, Ганни Гольонко, Степана Хрящевського, Валентини Кокори, Катерини Гольонко. Крім цього, представили фотовиставку Петра Макаренка та спортивні нагороди майстра спорту України з гирьового спорту Івана Макаренка. Завершилося дійство спільним гулянням.

А вже наступного дня Бутейки знову перетворилися на тихе й спокійне село, в якому кожен житель може зосередитися на власних справах. І так буде аж до наступного року, коли на святого Юрія знову відзначатимуть День чудового українського села. Від себе побажаю цим працьовитим людям не знати бід, жити в мирі та злагоді. Пам'ятайте, що добро віддячується добром. Тож робіть благодійні вчинки, допомагайте один одному. І хоч би куди закинула вас доля, не забувайте про своє рідне село Бутейки. Любіть і плекайте рідну землю, а вона взамін подарує вам свою невичерпну гостинність.

Ольга Лотоцька